

“ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้ กับครูต้นแบบ”

การจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ “การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม”

ครูวิลาสินี วิเชียรรัตน์ ครูต้นแบบ ปี 2542

วิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

และงานส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่น
ระดับ ประถมศึกษา

กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู (กรค.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรี

“งานของชาตินี้จะต้องอาศัย
วิชาการทั่วทุกแขนง ต้องสัมพันธ์กัน
และดำเนินพร้อมกันไปโดยสอดคล้อง
จึงเป็นความจำเป็นที่แต่ละฝ่าย แต่ละคน
จะต้องศึกษาเรียนรู้ถึงโครงการ และความประสาน
สัมพันธ์ของงานส่วนรวมให้กระจ่างชัด เพื่อสามารถ
มองเห็นจุดรวมของงานทั้งหมด และสามารถ
ประสานงานและส่งเสริมกันได้อย่างถูกต้อง
ตรงจุด งานของชาติจักได้สัมฤทธิ์ผล”

พระบรมราโชวาท ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
31 ตุลาคม 2520

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูต้นแบบได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน รวมทั้งพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เอกสาร “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” นี้ เป็นเอกสารที่ครูต้นแบบ ปี 2541 และปี 2542 ได้ส่งผลการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของตน ที่ถลั่นกรองจากประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นแนวทาง และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นความสำคัญและมีความภูมิใจที่ได้เสนอผลงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนของครูต้นแบบ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างแก่ครูในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี และเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษาของชาติสืบไป

ธีระ ธีระ —
ธีระ ธีระ .
(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
กว่าจะเป็นครูต้นแบบ	1
การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	10
การสอนแบบ : การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	10
ผังความคิด กรอบภาระงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน	12
หลักการแนวคิด/ ทฤษฎีการเรียนรู้	13
การจัดการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์	25
แนวทางการจัดกิจกรรม	25
ตัวอย่าง การวางแผนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	34
แนวทางการจัดกิจกรรมการส่งเสริมอนุรักษ์ไทย/ ท้องถิ่น ในโรงเรียน	38
ภารกิจครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้	43
จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง	50
บรรณานุกรม	52
แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542	55
คณะผู้ดำเนินการ	56

การจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

“การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม”

กว่าจะเป็น... ครูต้นแบบ

ครูวิลาสินี วิเชียรรัตน์ เดิมชื่อ กรอนงค์ วิเชียรรัตน์ ขอเปลี่ยนชื่อเพื่อเป็นสิริมงคล ณ เดือนพฤศจิกายน 2543 เกิดเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2487 อายุ 56 ปี สถานภาพโสด ที่อยู่ปัจจุบันเลขที่ 156/1 ถนนตรัง-ปะเหลียน เทศบาลตำบลย่านตาขาว อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง รหัสไปรษณีย์ 92140 เริ่มรับราชการ ณ โรงเรียนบ้านบ่อหิน อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง เมื่อปี 2508 ต่อมาปีการศึกษา 2513 ย้ายไปรับราชการโรงเรียนบ้านย่านตาขาว อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง และโรงเรียนบ้านควนโพธิ์ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาจาก โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูสงขลา และได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงจาก วิทยาลัยครูสงขลา วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป และวิชาโทภาษาอังกฤษ ปริญญาตรีจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร กรุงเทพมหานคร สาขาประถมศึกษา วิชาเอกชีววิทยา

จากประสบการณ์เดิมด้านการศึกษา ชีวิต และการทำงาน ได้บูรณาการหล่อหลอมพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียน ผู้ร่วมเรียนรู้ ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดถึงปราชญ์ชาวบ้านรอบข้าง เพื่อก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ “ร่วมเรียนรู้ นำไปสู่ชีวิตจริง อิงคุณธรรม นำไปสู่ความสำเร็จ ด้วยกลเม็ดการให้ความสำคัญกับทุกคนรอบข้าง ซึ่งถือว่าเป็น ผู้ร่วมเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด” จึงได้รับรางวัลเกียรติยศมากมาย ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและภารกิจด้านต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย หรือเชื่อมโยงสัมพันธ์ตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ตลอดถึงภาระงานด้านส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่นด้วย

รางวัลที่สำคัญๆ คือ

1. ปี 2510 ครูผู้ร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมชุมชน ด้านดนตรีและนาฏศิลป์ของอำเภอสีเกา จังหวัดตรัง
2. ปี 2511 ครูสอนภาษาอังกฤษดีเด่น ของอำเภอสีเกา จังหวัดตรัง
3. ปี 2512 ครูสอนสังคมศึกษา (วิทยาศาสตร์) ดีเด่น ของอำเภอสีเกา จังหวัดตรัง และในภาคเอกชน ได้รับรางวัลชมเชยจากผลการประกวดเขียนเรียงความประเภทร้อยกรอง เนื่องในสัปดาห์สากลแห่งการเขียนจดหมายของกรมไปรษณีย์โทรเลข ได้รับเงินรางวัลพร้อมประกาศเกียรติคุณ
4. ปี 2513 ได้รับรางวัลที่ 2 การประกวดเรียงความประเภทร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ เนื่องในวันสัปดาห์สากลแห่งการเขียนจดหมายของกรมไปรษณีย์โทรเลข ได้รับเงินรางวัลและประกาศเกียรติคุณ
5. ปี 2513 - 2515 ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ได้รับปริญญาบัตรการศึกษามัธยมศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

กรุงเทพมหานคร

6. ปี 2515/2516 ครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านย่านตาขาว คณะนวมยออดเยี่ยมของอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
7. ปี 2517 ครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านย่านตาขาว คณะนวมยออดเยี่ยมของอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
8. ปี 2518 , 2519, 2520 ครูสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 , 6 โรงเรียนบ้านควนโพธิ์ ปี 2518 คณะนวมยออดเยี่ยมของอำเภอย่านตาขาว คณะนวมยออดเยี่ยมลำดับที่ 2 ของจังหวัดตรัง
9. ปี 2521-ปัจจุบัน ครูผู้นำด้านปลูกจิตสำนึกรักความเป็นไทยในหมู่ผู้เรียนและชุมชนรอบข้าง นำร่องปฏิบัติการงานพิพิธภัณฑน์โรงเรียนบ้านควนโพธิ์ พัฒนาเป็นพิพิธภัณฑน์พื้นบ้าน โดยได้รับความร่วมมืออย่างหลากหลายจากปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนครูทั้งในและนอกสังกัด ผู้เรียนทั้งในและนอกสังกัด ตลอดจนองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
10. ปี 2529 ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุด กลุ่มโรงเรียนชานินทร์สัมพันธ์ ได้รับรางวัลชนะเลิศห้องสมุด กลุ่มโรงเรียนดีเด่นขนาดกลางและบรรณารักษ์ห้องสมุด กลุ่มโรงเรียนดีเด่น ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
11. ปี 2530 เป็นคณะทำงาน ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มโรงเรียนดีเด่นขนาดกลางของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
12. ปี 2530 เป็นคณะทำงาน ได้รับรางวัลโรงเรียนรับรางวัลพระราชทานของเขตการศึกษา 4 จังหวัดภูเก็ต
13. ปี 2531 ทำหน้าที่วิชาการประจำสำนักงานกลุ่มโรงเรียน

สอนดนตรี-นาฏศิลป์ ป.1-6

14. ปี 2532 ทำหน้าที่วิชาการประจำสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
ชานินทร์สัมพันธ์ เป็นคณะกรรมการทำการคัดเลือกครูผู้สอนดนตรีไทยดี
เด่นของกลุ่มโรงเรียนชานินทร์สัมพันธ์และของสปอ.ย่านตาขาว สปจ.ตรัง

15. ปี 2533 ขอลาออกจากตำแหน่งวิชาการประจำสำนักงาน
กลุ่มโรงเรียนชานินทร์สัมพันธ์ ทำหน้าที่ธุรการโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียน สอน
ดนตรี-นาฏศิลป์ชั้น ป.1-6 ศิลปศึกษา ป.5-6 ส.ล.น.ป.1 และจัดกิจกรรม
ส่งเสริมดนตรีไทย-เพลงไทย ได้รับคัดเลือกเป็นครูสอนดนตรีไทยดีเด่น
ของสำนักงานกลุ่มโรงเรียนชานินทร์สัมพันธ์ สปอ.ย่านตาขาว สปจ.ตรัง

16. ปี 2534 จัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย/เพลงไทย ได้รับ
คัดเลือกเป็นครูสอนดนตรีไทยดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ
ย่านตาขาว สปจ.ตรัง

17. ศิลปศึกษา ป.5-6 จัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย/เพลง
ไทย ได้รับคัดเลือกให้เป็นครูผู้สอนการขับร้องเพลงไทย การบรรเลงเพลง
ไทย และการฟ้อนรำประกอบเพลงบรรเลง นำนักเรียนร่วมกิจกรรมมหกรรม
ดนตรีไทยในวันประถมศึกษาแห่งชาติ ณ โรงเรียนวัดควนวิเศษ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดตรัง

18. ปี 2536 จัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย/เพลงไทย ดนตรี
พื้นบ้าน-การแสดงพื้นบ้าน จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นครูผู้นำด้านการ
พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/
ท้องถิ่น ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

19. ปี 2536 จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น
ได้รับคัดเลือกให้ได้รับเกียรติบัตรเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดกิจกรรม
ส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น ของสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดตรัง

20. ศิลปศึกษา ป.5-6 จัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย/เพลงไทย ดนตรีพื้นบ้าน/เพลงพื้นบ้าน/การแสดงพื้นบ้าน ได้รับรางวัลชนะเลิศ ครูสอนดนตรีไทยดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอย่านตาขาว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

21. ศิลปศึกษา ป.5-6 จัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย/เพลงไทย ดนตรีพื้นบ้าน/เพลงพื้นบ้าน/การแสดงพื้นบ้าน ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ 2 และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น ได้รับเกียรติบัตรเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

22. ศิลปศึกษา ป.5-6 จัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย/เพลงไทย ดนตรีพื้นบ้าน/เพลงพื้นบ้าน/การแสดงพื้นบ้าน ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ 1 โรงเรียนเสริมสร้างเอกลักษณ์ไทยดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ 1 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทยดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

23. ปี 2540 ได้รับรางวัลชนะเลิศ โรงเรียนเสริมสร้างเอกลักษณ์ไทยดีเด่น ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ 1 ครูสอนดนตรีดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ 1 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้รับรางวัลครูผู้ปฏิบัติงานดีเด่นตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของสำนักงานคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

24. ปี 2541 ได้รับรางวัลชนะเลิศครูสอนดนตรีดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้รับรางวัลชนะเลิศโรงเรียนจัด

กิจกรรมส่งเสริมดนตรีดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้รับรางวัลให้เป็นผู้ปฏิบัติงานมีผลงานดีเด่นเพื่อรับรางวัลครูสุภา อันดับที่ 1 ระดับเขตการศึกษา

25. ปี 2542 เป็นครูต้นแบบ รางวัลเข็มเชิดชูเกียรติ และประกาศเกียรติคุณ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

26. ปี 2543

-จัดตั้งชมรมร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ

-จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับเพื่อนครู และผู้เรียนที่สนใจ 3 สถานการณ์ คือ แหล่งเรียนรู้ที่ 1 ณ ศูนย์วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโรงเรียนบ้านควนโพธิ์ แหล่งเรียนรู้ที่ 2 ณ บ้านพักอาศัย หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเปียง อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง และแหล่งเรียนรู้ที่ 3 ณ บ้านพักอาศัยเขตเทศบาลตำบลย่านตาขาว อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง โดยการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากเพื่อนสมาชิก

-ผู้นำในการประสานการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่น ที่มาจากต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนารูปแบบเป็นกลุ่มสนใจ โดยใช้เวลาในยามว่างร่วมกิจกรรมทั้งในระดับโรงเรียน และชุมชน หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ณ ศูนย์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละด้าน เช่น หนังตะลุง มโนห์รา หรือแหล่งเรียนรู้ที่ครูต้นแบบและผู้ร่วมเรียนรู้จัดไว้ ฯลฯ

-พัฒนากระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจากหลากหลายภูมิปัญญา โดยเฉพาะด้านดนตรี-นาฏศิลป์ ด้านดนตรีไทย และอาชีพท้องถิ่นการทำข้าวซ้อมมือและการปลูกข้าวด้วยการพัฒนาครบวงจรทั้งในระดับโรงเรียน และชุมชน ได้รับความร่วมมือจากคณะครูในโรงเรียนภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ตลอดจนองค์กรของรัฐที่ให้การสนับสนุนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชนให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ในปีการศึกษา 2544 ต่อไป

จากความมุ่งมั่นสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้านดนตรี-นาฏศิลป์ และด้านส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่น พร้อมทั้งร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นองค์รวมทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา โดยมีเป้าหมายหลักคือให้ทุกคนสามารถครองตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งได้พัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหาในส่วนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนแบบง่ายๆ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในระดับโรงเรียน และประสานการเรียนรู้เชื่อมโยงกับชุมชนบูรณาการสู่ชีวิตจริงด้านการรักความเป็นไทย/ท้องถิ่นและความภูมิใจในเอกลักษณ์ชาติ

ภาระงานด้านส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น “ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น” ได้แก่

1. คณะกรรมการงานวัฒนธรรมชุมชนตำบลย่านตาขาว ตำบลเกาะเปี๊ยะ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ได้รับรางวัลผู้นำด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านของตำบลย่านตาขาว และตำบลเกาะเปี๊ยะ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

2. หัวหน้าคณะทำงาน จัดวางแผนดำเนินการและประสานการเรียนรู้เพื่อร่วมกันพัฒนากิจกรรมนำไปสู่ชีวิตจริงตามโครงการส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่นโรงเรียนบ้านควนโพธิ์ พร้อมขยายผลเชื่อมโยงสู่ชุมชน โดยแบ่งภาระงานตามกลุ่มสนใจ ต่อไปนี้

- 2.1 ดนตรีไทย เครื่องสายผสม
- 2.2 นาฏศิลป์ไทย รำวงมาตรฐาน
- 2.3 ดนตรี/การแสดงพื้นบ้าน
- 2.4 การละเล่นพื้นบ้าน
- 2.5 วัฒนธรรมทางภาษาไทยพื้นบ้าน
- 2.6 เทคโนโลยีพื้นบ้านข้าวซ้อมมือ
- 2.7 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน 1
- 2.8 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน 2
- 2.9 จัดสร้างสวนไม้มงคล
- 2.10 ศิลปกรรมพื้นบ้าน และแกะสลักหนังตะลุง

3. ผู้นำในการประสานการเรียนรู้ด้านส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น เพื่อจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดพิบูลทอง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตจริงของบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเปื๊ยะ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ “สร้างชุมชนให้เข้มแข็งด้วยการร่วมแรงร่วมใจ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
การสอนแบบ

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ ด้านดนตรี-นาฏศิลป์
คุณธรรม จริยธรรม และการรักความเป็นไทย

จากการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้
ที่ว่า “ผู้เรียนคือเพื่อนแท้” จึงได้ศึกษา จากแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้
ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยพบว่า

หลักการ และความหมาย	
การสอน	หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ร่วมดำเนินกิจกรรม แล้วเกิดการเรียนรู้จากการกระทำกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาสูงขึ้น
หลักการและลักษณะการสอนที่ดี	ครูต้องมีการเตรียมการสอน และจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงผู้เรียน และที่สำคัญ ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
แนวทาง การเลือกวิธีสอน	การจัดการเรียนการสอน เป็นการดำเนินการของครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการต่างๆอย่างหลากหลาย เช่น การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ฯลฯ วิธีสอนมีหลายวิธี แต่ละวิธีมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน

หลักการ และความหมาย	
	ไม่จำเป็นต้องเลือกใช้วิธีสอนใดวิธีหนึ่ง แต่ควรเลือกให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา สถานที่ จำนวนผู้เรียน และที่สำคัญจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
“เป็นสำคัญ”	การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง
ปรัชญาการศึกษา ที่เกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ทุกปรัชญาต่างเน้นความสำคัญของผู้เรียน การให้อิสระที่จะเลือกเรียน การพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน การจัดการเรียนการสอนที่ยึดความสนใจ ความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนตามวิถีทางประชาธิปไตย โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเต็มตามศักยภาพ
ลักษณะการจัด การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เคารพในศักดิ์ศรีของกันและกัน 2. เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้กระทำจริง 3. ไม่ควรมีบรรยากาศของการใช้อำนาจข่มขู่ หลีกเลียงการลงโทษหรือชี้จุดด้อย ชื่นชมในจุดเด่น 4. หลีกเลียงในการให้ทำตามแผน ในกรณีที่ต้องการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ 5. เสริมศักยภาพของแต่ละคนให้มากที่สุด 6. เน้นการมีส่วนร่วม 7. เน้นการทดสอบเพื่อพัฒนาศักยภาพเท่ากับการทดสอบเพื่อการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ 8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกในสิ่งที่ต้องการจะศึกษา เพื่อบรรลุจุดประสงค์
รูปแบบการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบการสอนที่เป็นวิธีสอนและกระบวนการ 2. รูปแบบการสอนที่เป็นโครงสร้าง

ฝังความคิด กรอบภาระงาน
ด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรี-นาฏศิลป์
และงานส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น

หลักการแนวคิด/ทฤษฎีการเรียนรู้

หลักการแนวคิด/ทฤษฎีการเรียนรู้ ที่ครูต้นแบบใช้เป็นองค์ความรู้ ในการสร้างรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน รูปแบบการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบ CIPPA MODEL

	<p>1. CONSTRUCT คือ การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองโดยกระบวนการแสวงหาข้อมูล ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ สร้างความหมาย สังเคราะห์ ข้อมูลและสรุปข้อความรู้</p> <p>2. INTERACION คือ การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เรียนรู้จากกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน</p> <p>3. PARTICIPATION คือ การให้ผู้เรียนมีบทบาทและส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด</p> <p>4. PROCESS/PRODUCT คือ การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงานและข้อความรู้ที่สรุปได้</p> <p>5. APPRICATION คือ การให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน</p>
--	---

กระบวนการสร้างค่านิยม

	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชั้นสังเกต ตระหนัก ให้สังเกตการกระทำที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม 2. ชั้นประเมินเชิงเหตุผล วิเคราะห์วิจารณ์การกระทำ 3. ชั้นกำหนดค่านิยม ให้แสดงความเชื่อหรือจุดยืน หรือความพอใจในการกระทำ 4. ชั้นวางแผนปฏิบัติ ให้กำหนดแนวปฏิบัติของตนเอง 5. ชั้นปฏิบัติด้วยความชื่นชม ให้ลงมือปฏิบัติ และเสริมแรงระหว่างปฏิบัติ
--	---

การเรียนรู้การสอนด้วยโครงการ [PROJECT APPROACH]

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสรุปผลความสำเร็จจากการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามความสนใจและความต้องการ ด้วยการร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านดนตรีและนาฏศิลป์ การค้นหาวิธีการเรียนรู้จากสถานการณ์ชีวิตจริงทางด้านส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่น โดยร่วมเลือกโครงการที่สนใจตามที่ต้องการพัฒนาต่อยอด ร่วมวางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลปรับปรุงพัฒนา ขยายผลเผยแพร่

การเรียนรู้การสอนด้วยกรณีศึกษา [CASE STUDY] สำหรับผู้เรียนกลุ่มสนใจต่างๆ

เน้นการเลือกเรื่องที่จะศึกษาตามความสนใจ แสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์วิจารณ์จากฐานข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ สรุปรายงานผลพัฒนาตน เพื่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้วยการนำไปใช้ให้สอดคล้องกับชีวิตจริงเป็นฐาน เกิดความสามานสามัคคีในหมู่คณะที่จะร่วมแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

การสอนแบบถ่ายโยงการเรียนรู้

จัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต เกิดการรับรู้ นำไปสู่การรู้จักจำแนกและเปรียบเทียบ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความรู้ใหม่แล้วนำไปปรับเข้าสู่โครงสร้างให้ผสมกลมกลืนกับความรู้เดิม เสริมให้เกิดความรู้ใหม่ นำความรู้ใหม่ไปปรุงแต่งแบบความคิดของตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หรือสถานการณ์ต่างๆตามความเหมาะสม

การเรียนรู้การสอนเพื่อสร้างความคิดรวบยอด [CONCEPT ATTAINMENT]

การให้ตัวอย่างแสดงความเป็นสิ่งนั้น พร้อมการวิเคราะห์ความแตกต่างและความเหมือนของตัวอย่าง หาลักษณะร่วมของตัวอย่างที่แสดงความเป็นสิ่งนั้น การให้ชื่อและคำอธิบายของสิ่งนั้น

และอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่น เพื่อความภูมิใจของชุมชน”

การเรียนการสอนแบบบูรณาการ [INTIGRATION]

1. รูปแบบของการบูรณาการ

แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การบูรณาการภายในวิชาและ การบูรณาการระหว่างวิชา

1.1 การบูรณาการภายในวิชา เป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระ การสอนในรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์เดียวกัน เข้าด้วยกัน ได้แก่ ในวิชา ดนตรีและนาฏศิลป์ บูรณาการกิจกรรมเน้นจังหวะ กิจกรรมเน้นการฟัง และการร้องเพลง และกิจกรรมนาฏศิลป์เข้าด้วยกัน พัฒนาเป็น กิจกรรม การร้องรำทำเพลงบรรเลงดนตรี ส่วนการบูรณาการในกลุ่มสร้างเสริม ลักษณะนิสัย จะใช้ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นแกนบูรณาการ ศิลปะศึกษา พลศึกษา จริยศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมสร้างนิสัย

1.2 การบูรณาการระหว่างวิชา มี 4 รูปแบบ คือ

1) การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก [INFUTION] เป็นการสอนคนเดียว โดยใช้ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นแกนแล้วสอดแทรก เนื้อหาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามเหมาะสม

2) การสอนบูรณาการแบบคู่ขนาน [PARALLEL INSTRUCTION] วางแผนการสอนร่วมกันกับครูเครือข่ายซึ่งเป็นเพื่อนครูในโรงเรียน โดยสอนในหัวเรื่อง หรือความคิดรวบยอดหรือปัญหาเดียวกัน แต่ต่างวิชากันและต่างคนต่างสอน

3) การสอนบูรณาการแบบสหวิทยาการ มีรูปแบบเดียวกันกับ ข้อ 2) แต่มีการมอบหมายงานและโครงการร่วมกัน เพื่อร่วมกิจกรรมกับเพื่อนครูเครือข่าย ผู้ปกครองเครือข่าย ผู้เรียนและผู้เรียน

เครือข่าย

4) การสอนบูรณาการแบบข้ามวิชา หรือสอนเป็นคณะ เป็นการสอนของครูต้นแบบและครูเครือข่ายร่วมกันสอนเป็นคณะ หรือเป็นทีม มีการวางแผนปรึกษาหารือร่วมกันโดยกำหนดหัวเรื่อง ที่ใช้ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นแกน กิจกรรมกลุ่มสนใจตามภาระงานชมรมส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยท้องถิ่นเป็นแกน ศึกษาสภาพปัญหาความสนใจและความต้องการร่วมกัน แล้วดำเนินการให้ครอบคลุมกระบวนการ สรุป รายงานผล และพัฒนา

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนและการร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

กำหนดหัวเรื่องที่จะดำเนินการ ประสานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นำไปสู่เนื้อหาย่อย พัฒนาส่วนต่อและเสริมจุดเด่น เน้นการวางแผนการสอนของครู และการร่วมวางแผนการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียน พากเพียรปฏิบัติจริง ทุกสิ่งทุกด้านที่มีการประสานการเรียนรู้ต้องนำไปสู่การประเมิน ปรับปรุงพัฒนา หาแนวทางเลือกเพื่อนำไปใช้ให้

การวิจัยในชั้นเรียน

รวบรวมปัญหาจากผลการพัฒนาผู้เรียนที่ผ่านมา ศึกษาสภาพปัญหา/ความจำเป็นที่แท้จริงในการแก้ปัญหาต่างๆ หาแนวทางเลือกอย่างหลากหลาย ใช้กระบวนการพัฒนาเป็นขั้นตอน เน้นการแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม นำไปจัดทำเป็นโครงสร้าง วางแผนการนำไปใช้ ได้ข้อมูลตามความจริง ไม่หยุดนิ่งสรุปผล ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนา บันทึกหาข้อสรุปรายงาน สานต่อเพื่อการพัฒนา

ทฤษฎีกระบวนการกลุ่ม [GROUP PROCESS]

เป็นกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มมีอิทธิพลต่อกัน มีแรงจูงใจร่วมกันในการทำกิจกรรม เป็นการฝึกทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ได้นำไปใช้เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านดนตรีและนาฏศิลป์ เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง น้องช่วยพี่ หรือเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย

หลักการ/ทฤษฎี

หลักการสอนของกาเย่ เรียนรู้จากง่ายไปหายาก จากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม
ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคทด์ ได้แก่ กฎการฝึกหัด กล่าวคือ ฝึกบ่อยๆ ทำให้เกิดทักษะ

หลักการสอนของเพียเจต์ เรียนรู้จากรูปธรรมไปหานามธรรม
ทฤษฎีการเรียนรู้ของบรูเนออร์ สังเกตความแตกต่าง ความคล้ายคลึง เพื่อให้เกิดการค้นพบ

กระบวนการปฏิบัติ 4 ขั้น คือ สังเกตรับรู้ ทำตามแบบ ทำเองไม่มีแบบ ฝึกให้ชำนาญ ฝึกวินัย สร้างวินัย มีการสร้างความตระหนัก ให้ตัวแบบ ปรับพฤติกรรมควบคุมตนเอง

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข

จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ตามรูปแบบการเรียนรู้ของ กิตยวดี บุญชื้อ และคณะ ดังนี้

1. หลักการประสานรอบ จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ สร้างความรักและศรัทธา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เปิดประตูสู่ธรรมชาติ มุ่งมาดและมั่นคง ดำรงรักษามิตรจิตชีวิตที่สมดุล

2. องค์ประกอบกระบวนการประสานสมัย เชื่อว่า เด็กแต่ละคนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์ที่มีหัวใจและสมอง ครูต้องมีเมตตา อ่อนโยน และจริงใจต่อเด็กทุกคน บังเกิดผลในทางดีงามเมื่อเด็กมีความรักและภูมิใจในตนเองรู้จักปรับตัวได้ทุกที่ทุกเวลา เด็กแต่ละคนมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ บทเรียนสนุกแปลกใหม่จูงใจให้ติดตาม เร้าใจ ให้อยากรู้ อยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สิ่ง que เรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ฯลฯ

การสร้างกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดความสุข

1. บทเรียนเริ่มจากง่ายไปหายาก โดยคำนึงถึงวัย/วุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. วิธีการเรียนรู้สนุกไม่น่าเบื่อ และตอบสนองความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการคิดในแนวต่าง ๆ
4. แนวการเรียนรู้สัมพันธ์ และสอดคล้องกับธรรมชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสความงาม และความเป็นไปของสรรพสิ่งรอบตัว ไม่จำกัดสถานที่หรือเวลา และทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเรียนรู้เท่าเทียมกัน
5. มีกิจกรรมหลากหลาย สนุก ชวนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อบทเรียนนั้น ๆ สร้างขวัญ และเสริมกำลังใจในเชิงสร้างสรรค์
6. สื่อที่ใช้ประกอบการเรียน เราให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจตรงตามเป้าหมาย ซึ่งกำหนดไว้ว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ชุด [LEARN TO KNOW] เรียนจนทำได้ [LEARN TO DO] และเรียนเพื่อจะเป็น [LEARN TO BE]
7. การประเมินผล มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กในภาพรวม มากกว่าจะพิจารณาผลการทดสอบทางวิชาการ และเปิดโอกาสให้เด็กได้ประเมินผลตนเองด้วย

สอดคล้องกับสภาพจริง

ทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และกีฬา

การพัฒนาสุนทรียภาพ ซึ่งประกอบด้วยดนตรี ศิลปะและกีฬา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับศาสตร์อื่นๆ สังคมได้เพิกเฉยศาสตร์สาขานี้มานาน โดยให้ความสำคัญกับศาสตร์ที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ จนกระทั่งสังคมเกิดปัญหาจึงได้หันมาให้ความสำคัญด้านดนตรีศิลปะ

และกีฬา ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นกิจกรรมขั้นพื้นฐานในการพัฒนาสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย โดยเฉพาะด้านจิตพิสัย

หลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ

สุนทรียภาพ ประกอบด้วย ดนตรีศิลปะและกีฬา ซึ่งมีหลักการอยู่ 3 ส่วนด้วยกันคือ

1. หลักความเหมือน
2. หลักความแตกต่าง
3. หลักความเป็นฉับ

ซึ่งหลักการทั้ง 3 หลักการนี้ ในส่วนของความเหมือน ความแตกต่าง และความเป็นฉับ มีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ด้วยกัน คลุกเคล้ากัน จะแยกไม่ออก หรือขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้

ดนตรี เป็นเรื่องของความไพเราะของเสียง ต้องอาศัยการเรียนรู้จากความเหมือนไปสู่ความแตกต่างและจะต้องอยู่บนความเป็นฉับที่เป็นรากเหง้าทางวัฒนธรรม

ศิลปะ เป็นเรื่องของความงาม ต้องอาศัยการเลียนแบบ เพื่อเรียนรู้มาตรฐานของความงาม แล้วนำไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง การเห็นต้องเห็นในสิ่งที่ดี

กีฬา เป็นศิลปะของการเคลื่อนไหว อาศัยการเห็นและการสัมผัสอย่างซึ้งซึ้ง

ความเหมือน คือ “แม่แบบ” หรือเป้าแบบ คือ ครู เป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักของความเหมือน ประกอบการเลียนแบบและการทำซ้ำ

ความแตกต่าง เป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงจากความจำเจ ความรู้สึกที่เบื่อหน่ายในบรรยากาศ และสิ่งที่เป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน

ต้องการสิ่งใหม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีความแตกต่างออกไป ทำให้ดูมีชีวิตชีวา

ความเป็นฉันท เป็นรากเหง้าทางวัฒนธรรม ความสมบูรณ์ลงตัวของศิลปะดนตรีและกีฬา จะต้องอยู่บนความเป็นฉันท อดความเป็นฉันท และความเป็นฉันทนั้นก็คือ รากเหง้าทางวัฒนธรรมของชุมชน

1. หลักความเหมือน

ลำดับที่ 1 การเลียนแบบ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะได้ยินเสียงดนตรี ได้เห็นและได้สัมผัส แล้วอาศัยการเลียนแบบเพื่อที่จะลอกเลียนให้เหมือนแบบ สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเลียนแบบ ได้แก่

1.1 แบบดี เน้นให้ผู้เรียนได้ฟัง ได้เห็น ได้สัมผัส เสียงดนตรีที่ดี เช่นการสอนดนตรีโดยวิธีต่อเพลง ครูเป็นผู้ปฏิบัติเล่นให้ผู้เรียนฟังก่อน เมื่อจบให้ผู้เรียนปฏิบัติตามวรรคต่อวรรค

1.2 ความประทับใจ แบบที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดความประทับใจ จำได้ใส่ใจ ตริึงใจและจดจำสิ่งที่ได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัสในที่สุดนำไปเป็นแบบอย่าง การสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ชมการแสดงดนตรีที่ดี ครูแสดงสิ่งที่ดีให้ผู้เรียนดู ทั้งการร้องเพลง เล่นดนตรี หรือทำท่าทางประกอบ

1.3 การเรียนดนตรีก็คือลงมือปฏิบัติเล่นดนตรี เรียนดนตรี โดยการเล่นเครื่องดนตรี

ลำดับที่ 2 การทำซ้ำ เป็นการซ้ำซ้ำทักษะ การทำซ้ำทำให้เกิดความชำนาญ และสามารถควบคุม กำกับ จัดการ (เล่นดนตรี) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในกระบวนการเรียนดนตรีจำเป็นอย่างยิ่งต้องฝึก

ด้วยการทำซ้ำ

2. หลักความแตกต่าง

ลำดับที่ 3 การแหกคอก ทำซ้ำจนเบื่อ รู้สึกที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ต้องการที่จะแหกคอก ปฏิเสธรูปแบบและวิธีการดั้งเดิม มีการแสวงหาและสร้างแนวทางขึ้นมาใหม่

ลำดับที่ 4 ทางเทวดา เป็นขั้นสูงสุดของฝีมือ นักดนตรีที่มาจาก การปฏิบัติจนเกิดทักษะขั้นสูงสุดที่ มาจากการฝึกซ้ำทำให้เกิดความแม่นยำและถูกต้อง

3. หลักความเป็นฉันทัน

ลำดับที่ 5 สุนทรียภาพตั้งอยู่บนรากเหง้าของวัฒนธรรม (ความเป็นฉันทัน) วัฒนธรรมอันเป็นหัวใจของงานศิลปะก็คือ ความเป็นฉันทัน ซึ่งเป็นวิญญานของคนและผลงานดนตรีที่ได้แสดงออกมา ซึ่งวัฒนธรรมทางศิลปะมีอยู่ 2 ระดับด้วยกัน คือ

5.1 วัฒนธรรมที่เป็นสิ่งติดตัวภายใน (สันดาน) สิ่งที่เป็นครูอยู่ภายใน การเก็บสั่งสมความรู้ความสามารถที่ทับถมเอาไว้ภายใน เป็นคุณสมบัติทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ เมื่อมีโอกาสสิ่งเหล่านั้นก็จะไหลออกมาภายนอกในรูปแบบของงานศิลปะ แสดงถึงความเป็นฉันทัน

5.2 วัฒนธรรมที่เป็นสังคมภายนอก เป็นเข้าหลอมให้คนในชุมชนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความรู้สึกนึกคิดคล้ายๆ กัน รับรู้ว่ามีวัฒนธรรมร่วมกันและกัน เช่น เพลงที่แสดงความเป็นเชื้อชาติ มอญ ลาว เขมร พม่า ญวน มาเลย์ ไทย ข่า ฝรั่งเศส เป็นต้น

กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกทั้งในด้านการเลียนแบบ การแสวงหาความแตกต่าง และการค้นพบเอกลักษณ์เฉพาะตน ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพที่ครบถ้วน ทั้งดนตรีศิลปะและกีฬา จะมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรสนิยมทางสุนทรียภาพและมีน้ำใจนักกีฬา

ในภารกิจอันยิ่งใหญ่ในชีวิตของความเป็นครู เมื่อเอ่ยถึง “ดนตรีและนาฏศิลป์” ทุกคนที่เกี่ยวข้องจะกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าเป็นวิชาเสริมจัดไว้ในตารางสอนเพื่อให้รู้ว่ามิวิชานี้อยู่ด้วย แต่เมื่อถึงเวลาสอนเวลาเรียนก็นำวิชาอื่นๆ ที่คิดว่าจำเป็นและสำคัญที่สุดมาสอนแทน เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ หรือภาษาไทย แล้วแต่ความต้องการของผู้สอน ดังนั้น ในอดีตและปัจจุบัน โรงเรียนส่วนใหญ่จึงไม่เปิดโอกาส เพื่อจุดประกายให้ผู้เรียนได้สุนทรีย์จากการพัฒนาตนเองทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์เท่าที่ควร ภาพลักษณ์ที่ผ่านมา คนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับวิชาดนตรีและนาฏศิลป์แค่การเดินกินรำกินเท่านั้น ผู้คนและโรงเรียนจึงไม่นิยมสนับสนุนให้บุตรหลานได้สนใจใฝ่เรียนรู้ จะส่งเสริมก็เฉพาะผู้เรียนบางคน บางกลุ่มที่หวังผลแค่เพียงการสร้างความเป็นเลิศเพื่อการแสดงเป็นครั้งคราวเท่านั้น ผู้เรียนอื่นๆ จึงขาดโอกาสไปอย่างน่าเสียดายที่สุด วิชาดนตรีและนาฏศิลป์จึงดูห่างไกลจากผู้เรียนยิ่งนัก

เมื่อครูได้รับมอบหมายตามภารกิจที่เป็นครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์มาตลอดช่วงชีวิตของความเป็นครู จากพื้นฐานความรู้เดิมด้านภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และภาษาไทย จากสถาบันการศึกษาและกิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์ที่ได้สั่งสมพัฒนามาจากฐานความรู้ในชีวิตจริงเป็นหลัก ด้วยเหตุที่ วิชา

ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นวิชาที่ขาดความสำคัญ ขาดการส่งเสริมสนับสนุน ในเกือบทุกๆด้าน โดยเฉพาะสื่อประเภทเครื่องดนตรี สื่อด้านเทคโนโลยี และที่สำคัญมากก็คือ ด้านเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ของครู และการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบกับครูยังขาด ความมั่นใจในแก่นของความเป็นดนตรีและนาฏศิลป์ โดยเฉพาะดนตรีไทย และนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติที่สูงค่ายิ่งควรแก่การ ส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้อย่างสมเกียรติ

ความพยายามพัฒนาตนเอง ทั้งในและนอกระบบ ด้วยการเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ทั้งในส่วนราชการและส่วนตน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐเป็นครั้งคราว ซึ่งยังไม่เพียงพอ สำหรับการเป็นครูผู้สร้างสรรค์ใจผู้เรียนทางด้านนี้ เพราะประสบการณ์ ที่ดีมีคุณค่าควรเป็นประสบการณ์ที่ได้รับการพัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงมุ่งมั่นสร้างสรรค์และพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต แหล่งเรียนรู้หลากหลายให้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาตนเอง จากเอกสาร ตำรา คู่มือ แนวการจัดประสบการณ์

การได้ประสานการเรียนรู้กับกลุ่มครูผู้สอน หรือกลุ่มครูที่เป็นมิตร ทางดนตรีและนาฏศิลป์เป็นสิ่งสำคัญ ได้แก่ การได้ประสานการเรียนรู้กับ กลุ่มครูที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาไทย/ท้องถิ่น ครูผู้เชี่ยวชาญด้าน ดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย ดนตรีสากล และที่สำคัญที่สุดคือกลุ่มผู้เรียนรู้ ด้านดนตรี-นาฏศิลป์ ดนตรีไทย-นาฏศิลป์ไทย ดนตรี-พื้นบ้าน นาฏศิลป์ พื้นบ้าน และการแสดงพื้นบ้านในโรงเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มเยาวชนนอกสังกัด กลุ่มแม่บ้านที่สนใจ สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่าย

จากการที่ได้พัฒนาตนเองร่วมกับผู้เรียนตามกระบวนการ PDCA

คือมีการร่วมคิดวางแผน ร่วมปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบ ร่วมปรับปรุง และ แก้ไขข้อบกพร่อง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถร่วมวิเคราะห์เจาะลึก เกิดผลึกแห่งการเรียนรู้ด้านดนตรีและนาฏศิลป์ ตามหลักสูตรนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ดนตรี นาฏศิลป์ และการแสดงพื้นบ้านเป็นฐานได้อย่างมั่นใจ ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ ปฏิบัติจริงได้อย่างมีความสุข รู้คุณค่า และมีสำนึกในความเป็นไทยและท้องถิ่น

การจัดการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะนิสัยที่ดี มีวินัย ความเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น มีสมาธิ มีความอดทน มีความรับผิดชอบ รู้จักความงาม ความไพเราะ ผู้สอนควรจัดประสบการณ์ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างศรัทธาและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่มาจากการให้โอกาสและเสรีภาพในการปฏิบัติจริง ให้ถือว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ กิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์จะไม่เป็นปัญหาสำหรับครูผู้สอน หากรู้จักจัดประสบการณ์ทุกกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมเน้นจังหวะ กิจกรรมเน้นการฟัง และร้องเพลง กิจกรรมนาฏศิลป์ ด้วยการบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นการร้องรำทำเพลงบรรเลงดนตรี แบ่งภาระงานตามความสนใจ ความต้องการ ความสามารถ และหากเป็นไปได้ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ผลัดเปลี่ยนเวียนกัน ทำกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของตนเองให้รอบด้าน หากคนใดมีความสามารถเป็นพิเศษก็ส่งเสริมด้านความเป็นเลิศ หากคนใดกลุ่มใดมีจุดด้อยก็ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาโดยเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง ฯลฯ และที่สำคัญครูต้องดึงศักยภาพที่ดี/เด่นของแต่ละคนออกมาให้ได้ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ และความสุขในการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์
ดนตรี-ดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย
ดนตรีพื้นบ้าน นาฏศิลป์พื้นบ้าน การแสดงพื้นบ้าน
งานสร้างสรรค์สุนทรียศิลป์ สำหรับผู้เรียนรอบข้าง

จากประสบการณ์การสอนของผู้สอน ตั้งแต่ปี 2508-2544 ทำให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาผู้เรียนประสบความสำเร็จเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ดังนี้

1. ความมีเสรีภาพทางวิชาการ ทั้งของผู้สอนผู้เรียน/ผู้ที่เกี่ยวข้องรอบข้าง
2. การให้ความสำคัญกับผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องรอบข้างอย่างทั่วถึงและส่งเสริมให้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความสามารถเป็นรายบุคคล เน้นผลที่ทุกคนเกิดความรู้สึกแบบซึมซับว่าตนทำได้และมีความหมายต่อผู้เกี่ยวข้องรอบข้าง
3. สอนจากสิ่งที่ใกล้ตัวผู้เรียนอย่างไม่มีแบบแผน พัฒนาไปสู่ความรู้สากลอย่างมีแบบแผน แล้วส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย พร้อมสนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถพัฒนาเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มรวม เพื่อจัดสร้างแฟ้มพัฒนางานหลากหลายรูปแบบ เช่นกิจกรรมบูรณาการต่อยอดความรู้จากสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสร้างโครงการด้านดนตรี-นาฏศิลป์ อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้งานวิจัยสำหรับผู้เรียน

4. ผู้สอนถือว่าไม่มีผู้เรียนคนใดทำผิด ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะแสดงออกอย่างอิสระแล้วจึงค่อย ๆ พัฒนาปรับเปลี่ยนให้ถูกต้องเหมาะสมจนเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

5. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมวางแผนและดำเนินกิจกรรมนำไปสู่การขยายผลที่มาจากทุกคนเป็นสำคัญนั้นเป็นการจุดประกายความสามัคคีและความสุนทรีย์ให้มีกับทุกคนและหมู่คณะ

6. ให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงอย่างหลากหลาย โดยใช้ภูมิปัญญาไทย/ท้องถิ่น เป็นฐานและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปตามสถานการณ์ที่เป็นจริง

7. ภารกิจในการพัฒนาผู้เรียน มาจากวิสัยทัศน์ของผู้สอนที่ว่าปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายด้านปฏิบัติซึ่งได้จากความร่วมมือจากหลากหลายภูมิปัญญา ผู้สอนถือว่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมย่อมได้มาซึ่งการเรียนรู้ที่บริสุทธิ์อย่างแท้จริง จัดเป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่สุดที่สามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ไปสู่การเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขได้อย่างเป็นธรรมชาติ

8. การสร้างขวัญกำลังใจด้วยการเสริมแรงในเชิงบวก เป็นภารกิจอันยิ่งใหญ่ที่ผู้สอนควรตระหนัก นำไปสู่การปฏิบัติ และควรส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องรอบข้างให้ได้ปฏิบัติอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นข้อค้นพบของครูต้นแบบ การให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมเรียนรู้ทุกคน และผู้เกี่ยวข้องรอบข้าง ทุกคนมีเสรีภาพทางด้านการเรียนรู้ ไม่มีผู้ผิดในกลุ่มผู้เรียน ถือว่าทุกคนเรียนรู้ได้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กลุ่มย่อยและกลุ่มรวม เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน พี่ช่วยน้อง น้องช่วยพี่ เพื่อนช่วยเพื่อน ผู้เรียนช่วยผู้สอน ผู้สอนช่วยผู้เรียน ผู้ปกครอง

ช่วยผู้สอนและผู้เรียน ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้สอน ผู้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

9. สภาพปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติภารกิจจัดการเรียนการสอนของครู จากสภาพที่แท้จริงของสังคมครูไทย มาจากหลากหลายแนวคิด หลากหลายวิสัยทัศน์ หลากหลายผู้รู้ หลากหลายภูมิปัญญา หลากหลายการสนับสนุน หลากหลายมุมมองและฯลฯ ณ จุดนี้ ครูควรถือว่าเป็นเรื่องปกติ หากมุ่งมั่นพัฒนาการเรียนการสอนด้วยความตั้งใจจริงที่จะสร้างคนให้เป็นคน ก่อผลในเชิงสร้างสรรค์ที่ยั่งยืนในภาพรวมทั้งที่เป็นส่วนบุคคล ชุมชนและประเทศชาติ นี่แหละคือสิ่งที่ครูทุกคนควรพิจารณา จึงสรุปได้ว่า ปัญหามิใช่อุปสรรค ทั้งๆ ที่ในสภาพจริง มากมีด้วยปัญหานานัปการ ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณสนับสนุน หรือด้านอื่นๆอีกหลากหลาย ครูควรถือว่า ปัญหาคือสิ่งที่ทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นครู โดยแท้ ซึ่งเปรียบดั่งพลังทิวทัศน์ที่ยืนยิบความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ผู้เรียนและสังคมอย่างไม่หยุดยั้ง จริงอยู่ผลจากการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมย่อมบังเกิดขึ้นช้าและค่อนข้างยากมาก แต่กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่ให้ความสำคัญกับผู้ร่วมเรียนรู้นำไปสู่ชีวิตจริงเป็นพื้นฐานย่อมซึมซับได้อย่างยั่งยืน

สอนให้ดู สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เห็น

เพลงลำตัด

(สร้อย) ลมพัดลมเพ ชะโหละเห่ ชะโหละซา (ซ้ำ) เด็กดียอมมีสุข
 เอ๊ย.....เด็กดียอมมีสุข ครูขยันสอนสนุก เด็กสร้างทุกข์ได้เฮฮา
 (ซ้ำทั้งหมด)

1. ฉันนักเรียนสมัยนี้ ต้องพร้อมที่จะฝึก เพื่อปลูกจิตสำนึกให้รู้ตัวชั่ว
(ซ้ำ) ทำความดีแม้แสนยาก (ซ้ำ) แต่ว่าหากตั้งใจ มุ่งมั่นสรรค์คิดเพื่อ
ชีวิตของตัวเอง (ซ้ำทั้งหมด 1 จบ) (สร้อย) เป็กป้อ ...ไก่อ่แก้วขันจ้ำบอ
เวลาว่ารุ่งอรุณ (ซ้ำ) ส่งเสียงสำเนียงแจ่มใส (ซ้ำ) คนเลี้ยงเอาไวก็เพราะมี
ใจการุณ

2. อันดนตรีและนาฏศิลป์ต้องใส่ใจจับต้องนุรักษ์ เพื่อให้โลกประจักษ์ว่าเรา
รักศิลปิน ศิลปิน จะจิบร่ำทำท่ากรีดนิ้วมาให้สุด บอกกับแม่ ننงุซหักข้อ
มือให้เป็นศิลป์ (ซ้ำ) นาฏศิลป์นั้น แสนสวยหากช่วยกันสักนิด นาฏศิลป์
คือชีวิตเสริมให้คิดเป็นอาจินต์

(สร้อย) เห่ ซา เห่ ซา เห่ ซา เห่ ซา เห่ ซา เอ็ง
เอย..... ๑ล๑

เพลงจุดเทียน

(สร้อย) จุดเทียนเวียนวน เรามาหลายคนวนเอ๋ยวนเวียน (ซ้ำ) ลมพัด
สะบัดเปลวเทียน เรามาจุดเทียนเวียนเอ๋ยเวียนวน (ซ้ำทั้งหมด)

1. มะพร้าวของใครปลูกไว้หน้าไฉไลใบเหมือนแผ่นมัน (ซ้ำ) พี่จะขอสัก
ลูก เพื่อเอาไปปลูกทำพันธุ์

(สร้อย).....

2. มะพร้าวต้นนี้ ปลูกมานานปีโตคั่นโตวัน มันพี่น้องอยากขอ (ซ้ำ)
บอกพ่อแม่ต่อกี่แล้วกัน

(สร้อย).....

3. อันดนตรีและนาฏศิลป์ ใครได้ยลได้ยินสุขทุกถิ่นแดนไทย (ซ้ำ)
เสียงดนตรีนี้ไพเราะ ความเหมาะสมต้องนาฏศิลป์ไทย

(สร้อย)..... ๑ล๑

ในการประพันธ์ ครู ได้ประพันธ์เป็นบทเรียนจากเพลงพื้นบ้าน หลากหลายรูปแบบ โดยพัฒนาจากเพลงพื้นบ้านทุกภาค เพื่อประสานการเรียนรู้สู่ชีวิตจริง มีเป้าหมายในการสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึก สร้างศรัทธา เสริมแรงของผู้เรียนทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์ ด้วยกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างมีความสุขจากการร้องรำทำเพลงบรรเลงดนตรี

แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีและนาฏศิลป์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

ประกอบด้วย

1.1 การเตรียมตัวครู ศึกษาความรู้สำหรับครูและความรู้ทั่วไปอย่างหลากหลาย เพื่อการพัฒนาตนเองให้สามารถพัฒนาการสร้างกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนได้ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มรวม จากข้อมูลสารสนเทศในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อย ในการเตรียมพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมต่อไป ตลอดถึงศึกษาสภาพปัจจุบันของผู้เรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนบุคคลทั้งด้านสภาพปัญหา ความต้องการ และพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม จิตใจ ร่างกายและสติปัญญา วิเคราะห์แหล่งเรียนรู้และจัดแหล่งเรียนรู้หรือสถานการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงโดยมีเป้าหมายสำคัญให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง

ได้อย่างเป็นธรรมชาติ

1.2 เตรียมแหล่งเรียนรู้ ทั้งในรูปแบบที่เป็นสถานการณ์จำลองเพื่อการนำเสนอผู้เรียนเป็นตัวอย่าง สื่อการเรียนรู้ในส่วนที่เป็นเอกสารเสริมความรู้ ในความรู้ ใงาน บัตรงาน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ศูนย์การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง ได้แก่

1.2.1 แหล่งเรียนรู้ ณ โรงเรียน ได้แก่ ศูนย์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ศูนย์เทคโนโลยีปฏิบัติการทางภาษา พิพิธภัณฑ์ที่บ้าน ห้องดนตรีและนาฏศิลป์พร้อมอุปกรณ์ฝึก ห้องสมุด ห้องเสริมความรู้ทางวิชาการสำหรับครูและผู้เรียน ลานเรียนรู้ธรรมชาติสวนป่าโรงเรียน ลานเรียนรู้สู่เวทีการแสดงด้านดนตรีและนาฏศิลป์ และลานงานช่างศิลป์ที่บ้านแกะสลักหนังตะลุง แกะสลักลายไทยตกแต่งหีบศพแบบปักยี่ใต้โบราณ และลานเรียนรู้สู่ภาคสนาม ฯลฯ

1.2.2 แหล่งเรียนรู้ ณ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้านด้านต่างๆ ดังนี้ วัด บ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแสดงและช่างศิลป์/อาชีพ

ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จากหลากหลายแหล่งเรียนรู้ หลากหลายภูมิปัญญา หลากหลายปราชญ์ชาวบ้าน และหลากหลายผู้ร่วมเรียนรู้ ทั้งในและนอกเวลาโรงเรียน มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการรักความเป็นไทย ภูมิใจและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงสุดในฐานะผู้ร่วมส่งเสริม อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้สู่ชีวิตจริงของทุกคนคือท้องถิ่นอันเป็นที่รักของทุกคนนั่นเอง

1.3 เตรียมการนำเสนอเพื่อการเผยแพร่ทั้งในระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน และสถานการณ์อื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วน

ที่สัมพันธ์กับบทเรียน การบริการชุมชนและการหารายได้ระหว่างเรียน

2. ขั้นการร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้

นำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์

2.1 การวางแผนการสอน/การเรียนรู้ การเตรียมการสอนเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดที่ครูต้องดำเนินการ เพื่อให้มีความพร้อม สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในภารกิจดังกล่าวนี้ ครูต้นแบบได้ดำเนินการด้วยกระบวนการต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 กิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2 จัดเป็นกิจกรรมบูรณาการในกลุ่มส.ด.น.และกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ โดยใช้ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นแกน เสริมกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย ตามนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นใช้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายเพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการรักความเป็นไทยและการรู้จักดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น แล้วต่อยอดด้วยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่โครงการแบบง่ายๆให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

ทั้งนี้เพื่อปูพื้นฐานการรู้จักการสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่สถานการณ์ที่เป็นจริง ด้วยความมีเหตุผล หรือกระบวนการเรียนรู้สู่กระบวนการงานวิจัยในชั้นเรียนแบบง่ายๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 สานต่อจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษา บูรณาการการเรียนรู้รอบด้าน ทั้งการร้องรำทำเพลงบรรเลงดนตรี การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่โครงการ สานต่อการนำไปใช้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริงและชีวิตจริง อีกทั้งใช้

นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาตามสาระการเรียนรู้ที่มีจุดด้อยด้วยกระบวนการงานวิจัยในชั้นเรียนแบบง่าย ๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 สานต่อเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ด้านดนตรีและนาฏศิลป์จากชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามหลักสูตรดนตรี-นาฏศิลป์ และเสริมกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทยและการขับร้องเพลงไทยตามนวัตกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นใช้เพื่อแก้ปัญหาในส่วนที่เป็นจุดด้อยตามกระบวนการงานวิจัยในชั้นเรียนแบบง่าย ๆ

2.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา ในส่วนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยหน่วยต่าง ๆ เพื่อการประสานการเรียนรู้สู่การบูรณาการในกลุ่มประสบการณ์เดียวกัน และศึกษาวิเคราะห์เจาะลึกในรายละเอียดของหน่วยดนตรีและนาฏศิลป์ทุกระดับชั้นเรียน จัดทำกำหนดการสอน จัดทำแผนการสอนทุกชั้นเรียน ด้วยการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่วางไว้ เตรียมกิจกรรมการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่การปฏิบัติจริงให้มากที่สุดและทั่วถึงทุกคน ทั้งนี้มีเป้าหมายร่วมกันว่า “ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงด้วยตนเอง กลุ่มย่อย และกลุ่มรวม ไม่มีผู้ผิดในกลุ่มผู้เรียนรู้ การช่วยเหลือเกื้อกูล และแก้ไขข้อบกพร่องตลอดถึงการยอมรับซึ่งกันและกัน แล้วพัฒนาไปสู่สถานการณ์หรือชีวิตจริง” ถือว่าเป็นปรัชญาแห่งการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนทุกคนอย่างมีความสุข

นอกจากนั้น มีการเตรียมการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องครอบคลุมรอบด้านทั้งในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ทั้งเป็นราย

บุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มรวม ทั้งนี้เน้นทั้งกระบวนการเรียนรู้ และผลงาน หรือชิ้นงานหรือกิจกรรมการแสดงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้วยการใช้ แบบทดสอบวัดด้านความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การใช้ ด้านทักษะพิสัย ด้วยการใช้แบบสอบถามบ้าง แบบสังเกตบ้างหรือแบบอื่นๆที่เหมาะสม โดย ครู ผู้เรียน ผู้ร่วมเรียนรู้เพื่อนๆ ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ร่วมทำ การวัดหรือประเมิน และด้านจิตพิสัย ด้วยกระบวนการวัดผลประเมินผล อย่างหลากหลายได้จากผู้เรียนและผู้ร่วมเรียนรู้ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องรอบข้าง

3. ชั้นประเมินผล

การประเมินผลเป็นกิจกรรมสำคัญ ที่จะเป็นตัวชี้วัดว่าการจัด กระบวนการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมดำเนินไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่วางไว้หรือไม่ ครูได้เตรียมเครื่องมือและวิธีการไว้อย่างพร้อมทุกกิจกรรม ด้วยการวัดรอบด้าน มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นสำคัญ โดยเน้นจากการปฏิบัติจริง และจากเพิ่มสะสมผลงานหรือเพิ่มพัฒนางาน แต่ก็ไม่ละเลยการประเมินผลด้วยแบบเดิม คือการใช้แบบทดสอบ เพื่อเสริม เต็มเต็มในส่วนที่เป็นภาคความรู้ ทั้งนี้ในการวัดผลและประเมินผลมาจาก ผู้ร่วมประเมินอย่างหลากหลาย ได้แก่ ครู ผู้เรียน ผู้ร่วมเรียนรู้ และ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผลสรุปจากการวัดผลประเมินผล นำไปสู่การวิเคราะห์ หาจุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการ เรียนรู้ของผู้เรียน ได้ทั้งเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มรวม ด้วย กระบวนการซ่อมเสริมหรือวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

ตัวอย่าง การวางแผนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สู่เพิ่มพัฒนางานผู้เรียน ด้วยกิจกรรมโครงงานดนตรีและนาฏศิลป์

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2543

1. สมาชิก จำนวน 29 คน ชาย 15 คน หญิง 14 คน
2. คุณครูที่ปรึกษา คุณครูวิลาสินี วิเชียรรัตน์
3. การประชุมครั้งที่ 1

ประชุมสมาชิกเพื่อสรุปบทเรียนจัดทำพัฒนางานด้วยกิจกรรมโครงงาน ระดับชั้นเรียน กำหนดเวลาในการร่วมกิจกรรมเป็นกิจกรรมนอกเวลาเรียนตามปกติ จากการดำเนินงานตามกระบวนการ ต่อไปนี้

3.1 ร่วมวางแผนบูรณาการดนตรี-นาฏศิลป์ ด้านการร้องรำทำเพลงบรรเลงดนตรีจากกิจกรรมการ เรียนรู้สู่การนำไปใช้ในชีวิตจริง มติที่ประชุม จัดกิจกรรมการแสดงทำรำประกอบเพลง

3.2 เสริมงานเชื่อมโยงภูมิปัญญา ร่วมสืบค้น หรือศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่เพลงต่างๆ มติที่ประชุมเลือกเพลงบิณฑล ด้วยเหตุผลเป็นเพลงที่มีบทบรรยายเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนปักษ์ใต้ เนื้อเพลง ลีลา ทำนอง จังหวะและเครื่องดนตรีที่ใช้ฟังง่ายและมีความสอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน สะดวกและง่ายต่อการจัดการด้านต่างๆ เช่น การเลือกเพลงบิณฑลได้ง่ายเพราะกำลังอยู่ในความนิยม สามารถเรียนรู้จากเนื้อเพลงแล้วประดิษฐ์ลีลาทำรำประกอบเพลงได้ไม่ยากเพราะได้ตัวอย่างจากสื่อวีดิทัศน์ การจัดหาเครื่องแต่งกายก็สามารถประยุกต์ใช้จากที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน สำหรับภูมิปัญญาด้านการสืบทเพลงก็เป็นนักร้องยอดนิยม

ชาวปักกิ่งได้ เอกชัย ศรีวิชัย ซึ่งผู้เรียนใคร่รู้ประวัติ ด้านสื่ออุปกรณ์อื่นๆ เช่นเครื่องวิทยุเทปคาสเซต สมาชิกได้มอบหมายตามเหมาะสม ฯลฯ

3.3 แสวงหาแนวทางเลือก มติที่ประชุม

1) จัดเป็นกิจกรรมบูรณาการ

- บูรณาการโดยใช้กิจกรรมดนตรี-นาฏศิลป์เป็นแกน เรียนรู้จากบทเพลงด้านเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ลีลาเพลง เครื่องดนตรีที่ใช้ ความหมายของบทเพลง ที่สามารถจะพัฒนาเป็นทำรำได้

- บูรณาการโดยใช้บทเพลงบิณฑลเป็นแกน

- ภาษาไทย (พัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนา อ่านเขียนจากบทเพลง)

- คณิตศาสตร์ (เขียนโจทย์ปัญหา/จัดทำรายการรับ-จ่ายจากการร่วมกิจกรรม)

- ส.ป.ช. (การดำเนินชีวิตของชาวปักกิ่งได้ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

- ส.ล.น. (ศิลปศึกษาโดยการเขียนภาพระบายสี คุณธรรมจริยธรรมด้วยการวิเคราะห์และบอกคุณประโยชน์จากการได้ร่วมกิจกรรม ดนตรี-นาฏศิลป์ ร่วมออกแบบทำรำประกอบเพลงบิณฑล วิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการแสดง)

- ก.พ.อ. (ออกแบบเครื่องแต่งกาย เวทีหรือสถานการแสดง การนำเสนอรายงานด้วยกิจกรรมคอมพิวเตอร์)

ภาษาอังกฤษ (เชื่อมโยงคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ได้มากจากบทเพลงบิณฑล)

3.4 กระแทะเปลือกรายบุคคล แบ่งภาระงานตามความสนใจ และความเหมาะสม

1) กลุ่มนักเรียนชาย

- เตรียมเครื่องวิทยุเทป พร้อมอุปกรณ์ บริการการใช้ตลอดการร่วมกิจกรรม
- ร่วมวิจารณ์ผลงานการแสดงในเชิงสร้างสรรค์
- จัดพิมพ์รายงานโครงการด้วยคอมพิวเตอร์ พร้อมเผยแพร่ผลงานการแสดง (แผ่นพับ/ป้ายโฆษณา)

2) กลุ่มนักเรียนหญิง

- เรียนรู้จากบทเพลง ร่วมคิดประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลง ฝึกซ้อมจนชำนาญ
- ออกแบบเครื่องแต่งกายพร้อมจัดหา
- นำเสนอชุดการแสดงต่อเพื่อนสมาชิกชายหญิงเพื่อร่วมอภิปรายแก้ไขข้อบกพร่องด้วยการเสริมจุดเด่น และพัฒนาจุดด้อย
- นำเสนอชุดการแสดงต่อคุณครูที่ปรึกษาพร้อมรับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนา

3) กลุ่มนักเรียนชายหญิง

- ร่วมจัดเวทีการแสดง ณ ลานพิพิธภัณฑสถานบ้าน แล้วนำเสนอชุดการแสดงต่อคุณครูที่ปรึกษาและผู้สนใจ ตามวัน เวลา ที่ร่วมกันกำหนด
- ร่วมวัดผลประเมินผลกิจกรรมที่ร่วมกันพัฒนา จากเครื่องมือที่ร่วมกันสร้างได้แก่
 - แบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ (ด้านพุทธิพิสัย)
 - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ตามหัวข้อที่กำหนด (ด้านทักษะพิสัย)

- แบบประเมินผลตนเองเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มรวม โดยตัวผู้เรียน คุณครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ (ด้านจิตพิสัย)

- คุณครูที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ไม่สกัดกั้นความคิดเชิงสร้างสรรค์ ช่วยชี้แจงเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการตลอดแนว แล้วปรับประยุกต์เป็นคะแนนเพื่อใช้ตัดสินผลการเรียนทั้งในส่วนที่เป็นรายจุดประสงค์การเรียนรู้ ใน ป.02 จำนวน 9 ข้อ และคุณสมบัติที่ต้องการเน้นตามรายสมรรถภาพ ใน ป.02 จำนวน 6 ข้อ

3.5 เน้นผลที่กระบวนการ ร่วมประสานแนวคิด และ ประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงบิณฑล ดังนี้

1) ร่วมศึกษบทเพลง ทั้งด้านความหมายของเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะและลีลาเพลง ตลอดถึงเครื่องดนตรีที่ใช้

2) ออกแบบทำรำให้สอดคล้องกับกิจกรรม ข้อ 1) ทดลองปฏิบัติ พร้อมบันทึกเป็นร่องรอยความคิดประดิษฐ์ทำรำ จนจบ บทเพลง

3) ฝึกเคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะและลีลาเพลง

4) ประสานทำรำและการเคลื่อนไหวร่างกายให้ผสมกลมกลืนกันจากรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มรวม เน้นความสวยงามด้าน นาฏศิลป์ และความพร้อมเพรียงของผู้แสดงเป็นสำคัญ ฝึกปฏิบัติจนเกิด ทักษะ

5) นำเสนอผลงานต่อเพื่อนสมาชิกทั้งหมด อภิปราย แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุง

6) กำหนดงานการแสดงทั้งด้าน วัน เวลา และสถานที่ พร้อมนำเสนอชุดการแสดงต่อคุณครูและผู้สนใจ มีร่องรอยของกิจกรรมเป็นภาพการแสดงตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้สู่โครงการ ซึ่งมาจากกิจกรรมการร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจากผู้ร่วมเรียนรู้หลากหลายได้ความร่วมมือรอบด้าน

7) สรุปเขียนรายงานโครงการดนตรี - นาฏศิลป์ ประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงบิณฑล พัฒนาเป็นการประเมินผลตามสภาพจริง

4. การประชุมครั้งที่ 2

ร่วมประชุมสรุปผลการดำเนินงาน และ จัดนิทรรศการผลงานทางวิชาการด้านดนตรีและนาฏศิลป์ ด้วยกิจกรรมโครงการและอื่นๆ ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน

แนวทางจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่นในโรงเรียน

โลกและสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การดำรงชีวิตของคนจึงต้องอาศัยการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ดังนั้นการเรียนรู้จึงจัดเป็นคัลลองของชีวิตที่เกิดได้ทุกแห่งทุกเวลา ต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิตตั้งแต่ปฏิสนธิ จนตาย เริ่มจากการเรียนรู้จากครอบครัว ชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ โรงเรียน สถาบันศาสนา แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั่วไกลซึ่งขยายครอบคลุมสถานการณ์ของสังคมไทยและสังคมโลก

กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ คือกระบวนการเรียนรู้ทางปัญญาที่พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ซึ่งสามารถบูรณาการเนื้อหาสาระตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้

ศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับตนเองกับสังคม สาธิตการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ทันสมัย เน้นกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้ตามสภาพจริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างไกล เป็นกระบวนการที่มีทางเลือกและมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีผู้เรียน ครู ปรากฏชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และมุ่งประโยชน์ต่อผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนแบบธรรมชาติหรือซึมซับ ผู้เรียนจะเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขอย่างแท้จริง กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่นที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลากหลายรูปแบบ ครูควรเลือกให้สอดคล้องกับความเป็นไทย/ท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปสู่สิ่งไกลตัว และมีประเด็นหลักเน้นการรักความเป็นไทย/ความเป็นท้องถิ่น เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการรักและภาคภูมิใจในชาติ ท้องถิ่นและตนเองสำคัญที่สุด

**ตัวอย่าง กิจกรรมหรือรูปแบบการสร้าง/พัฒนา และใช้
แหล่งเรียนรู้ทางด้านส่งเสริม/อนุรักษ์เอกลักษณ์ไทย/ท้องถิ่นในโรงเรียน**

กิจกรรม	รูปแบบการจัดกิจกรรม
พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย ดนตรีพื้นบ้าน/นาฏศิลป์พื้นบ้าน/การแสดง พื้นบ้าน วัฒนธรรมทางภาษา /วัฒนธรรมพื้นบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้าน(ข้าวซ้อมมือ) ศิลปกรรมพื้นบ้าน /หัตถกรรมพื้นบ้าน ฯลฯ	ชมรม หรือ กลุ่มสนใจที่สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ และชีวิตจริง ที่เอื้อประโยชน์ต่อการใช้สนับสนุนการจัด การเรียนการสอนของครู การสร้างสังคม การเรียนรู้มุ่งสู่ชีวิตจริง สำหรับ ผู้เรียน ผู้สนใจ และ ผู้เกี่ยวข้อง โดยไม่จำกัดโอกาสแห่งการ เรียนรู้ทุกสถานะ

โดยสรุป

1. งานการจัดการเรียนการสอน

เป็นงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนสามารถคิดเอง ตัดสินใจเอง ลงมือทำเอง สรุปและสร้างความรู้ได้เอง ทั้งที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มรวม การพัฒนาตนเองของครูผู้สอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ จึงเป็นภารกิจที่ครูทุกคนควรตระหนักและนำไปสู่การปฏิบัติจริง

2. การเรียนรู้ที่มีความหมาย

เป็นการเรียนรู้ที่ผู้ลงมือปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นครู หรือผู้เรียนทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย หรือกลุ่มรวมเป็นผู้สร้างความรู้ หรือเป็นผู้ร่วมสร้างกระบวนการเรียนรู้ แล้วสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง กลุ่มรวมหรือกลุ่มย่อย

3. การเรียนการสอนเป็นระบบ

ครูควรรู้ว่าตัวครู ผู้เรียน หรือผู้ร่วมเรียนรู้ ต้องการพัฒนาอะไร อย่างไร การพัฒนานั้น ๆ มีพฤติกรรมสำคัญอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ รอบด้านของ ผู้เรียน หรือ ผู้ร่วมเรียนรู้ และมีจุดเด่น จุดด้อย จุดพัฒนาด้านใดบ้างที่ควรซ่อมหรือเสริมหรือนำไปสู่กระบวนการงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

4. หลักการสร้างนิสัยการพัฒนาการเรียนรู้

ครูควรยึดหลัก ดังนี้

- 4.1 ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือทำจริง
- 4.2 ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ได้เอง
- 4.3 ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจอย่างชาญฉลาด
- 4.4 การเรียนรู้มิได้เน้นคำตอบเพียงคำตอบเดียว
- 4.5 การเรียนรู้มุ่งเน้นการสร้างความรู้สึกระบายผลสำเร็จ อยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่ความสุขแห่งการเรียนรู้

5. ผู้เรียนจะเก่ง ดี มีสุข

ผู้เรียนจะเก่ง ดี มีสุข ก็ต่อเมื่อมีโอกาสพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่เป็นองค์รวม มีเสรีภาพทางวิชาการ ประสานเชื่อมโยงกับการเรียนรู้สู่ชีวิตจริงในการปฏิบัติเป็นสำคัญ ผลที่ได้รับขั้นสุดท้ายคือ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและสงบสุข

6. การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา

ควรพัฒนาให้เติบโตตามธรรมชาติ ใช้ชีวิตจริงเป็นฐาน เน้นการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ได้การพัฒนารอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสุนทรียภาพ ดนตรีศิลปะและกีฬาเป็นกิจกรรมที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน

ภารกิจของครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

จากการที่ได้รับเกียรติและให้การยกย่องว่า ครูต้นแบบ คือ ครูที่มีความคิดริเริ่มในการสอน มีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับผู้เรียนอย่างทั่วถึงเต็มตามศักยภาพ มีขั้นตอนการสอนที่น่าสนใจและชัดเจน สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่เพื่อนครูที่สนใจจะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน หรือการสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

ผลจากการสนับสนุนอย่างดียิ่งจาก ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พร้อมคณะทุกฝ่าย และศึกษานิเทศก์ทุกระดับ ซึ่งได้กรุณาสนับสนุนส่งเสริมแจ้งข่าว และเผยแพร่คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ตลอดถึงภารกิจของครูต้นแบบให้เป็นที่รู้จักแก่เพื่อนครูร่วมอาชีพ ทั้งในและนอกสังกัด เป็นการ

ร่วมสร้างศรัทธาในเบื้องต้น ทำให้เพื่อนครูที่สนใจและต้องการจะปรับปรุง การจัดการกระบวนการเรียนการสอนของตน ได้สมัครเข้าเป็นครูเครือข่ายด้วยความศรัทธาและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ “ผู้เรียนสำคัญที่สุด”

ภารกิจของครูต้นแบบ ได้ดำเนินการดังนี้

1. ปฐมนิเทศสร้างความความสัมพันธ์ จัดประชุมพบปะหารือ แจ้งภารกิจ จุดมุ่งหมายในการดำเนินงานตามภารกิจ ร่วมจัดตารางเวลา และกำหนดวิธีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดการจัดกิจกรรม ในวันเสาร์ - อาทิตย์ ทุกสัปดาห์

2. จัดนิเทศการทางวิชาการ และสาธิตรูปแบบการสอน ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้ เรียนอย่างทั่วถึงและเต็มตามศักยภาพ แนะนำแผนการสอน การใช้สื่อ ตลอดถึงการวัดผลประเมินผล การวิเคราะห์ผู้เรียนหาจุดเด่นจุดด้อยและ จุดพัฒนาเพื่อการซ่อมเสริม และปรับปรุงพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ประสบการณ์จริง ได้จัดบริการเอกสารทาง วิชาการ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆ แก่เพื่อนครูเครือข่าย และสมาชิกอื่นๆ ที่สนใจได้ตลอดเวลา แจ้งข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกิจกรรม การปฏิรูปการศึกษาแก่สมาชิก พบปะเพื่อนครูเครือข่ายเพื่อร่วมวางแผน ขออนุญาตเยี่ยมชม และศึกษาดูงานจากโรงเรียนเครือข่าย ได้รับอนุมัติจาก ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ที่เกี่ยวข้องทุกสังกัด อย่างดียิ่ง จากการที่ได้ร่วมกิจกรรมได้พบสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา ในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งทุกคนต่างก็ได้ให้ความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทุกครั้ง บางครั้งหรือบางสถานการณ์ ก็ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนในการแก้ปัญหาต่างๆ

เป็นอย่างดีด้วย

4. ปฏิบัติงานตามสถานการณ์จริง ครูเครือข่ายปฏิบัติจริงในห้องเรียนของตนเอง

5. พบปะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลังจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียน เพื่อร่วมพัฒนาและแก้ปัญหาตามเหตุการณ์

6. ร่วมผลิตสื่อการสอน ทดลองนำไปใช้ ได้ผลอย่างไรกลับมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนา

7. การร่วมประชุมสัมมนา ศึกษาอบรม ประชุมปฏิบัติการ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ เช่น จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย คณะครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ และจากสังกัดหน่วยศึกษานิเทศก์ ระดับอำเภอ จังหวัด และ สปช. และหน่วยงานอื่นนอกสังกัดบ้างตามโอกาส

8. การนำเสนอผลงาน จัดแสดงผลงานครูต้นแบบและครูเครือข่ายที่ สปจ.ตรัง สปจ.กระบี่ สถาบันราชภัฏสงขลา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดตรัง วิทยาลัยพยาบาลจากประเทศมาเลเซีย วิทยาลัยพลศึกษา โรงเรียนในสังกัดและต่างสังกัดองค์กรท้องถิ่น เช่น อ.บ.ค. หน่วยงานสถาบันศาสนา สำนักสงฆ์ วัด สถานศึกษาต่างๆ หน่วยงานอื่นๆ เพื่อขยายผลการปฏิรูปการเรียนรู้

9. การวัดผลประเมินผล ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน กัลยาณมิตรนิเทศก์ ดังนี้

9.1 สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงในห้องเรียน ทั้งพฤติกรรมของผู้เรียนและบรรยากาศในห้องเรียน

9.2 ร่วมเรียนรู้ ศึกษา พัฒนา/ศึกษาและร่วมพิจารณาปรับปรุงแผนการสอน ตลอดถึงกระบวนการ การใช้สื่อ การวัดผลประเมิน

ผล ผลงาน ชิ้นงาน และร่องรอยการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสถานการณ์ที่เป็นจริง

10. วัดและประเมินผลโดยครูเครือข่าย

10.1 ครูเครือข่ายประเมินตนเอง ตามแบบประเมินที่ร่วมกัน ออกแบบ เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อทราบความก้าวหน้าและการปรับปรุงพัฒนา

10.2 ครูเครือข่ายประเมินผลซึ่งกันและกัน ครูเครือข่าย ประเมินครูต้นแบบ ครูต้นแบบประเมินครูเครือข่าย ตามแบบประเมินที่ร่วมกันจัดทำ เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อทราบความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และการปรับปรุงพัฒนา

11. วัดและประเมินผลโดยผู้เรียน เพื่อทราบผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของครูผู้สอนและหาแนวทางแก้ไขพัฒนา

12. ความสนใจและความร่วมมือของครูเครือข่าย ทุกคนให้ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรมกัลยาณมิตรนิเทศก์ เกิดความรัก สามัคคี และร่วมมือกันเป็นอย่างดีมาโดยตลอดการส่งเสริม สนับสนุนที่ได้รับจากผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1) ส่งเสริมสนับสนุนในการให้โอกาส เวลา สถานที่ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

2) ได้รับการชี้แนะจากคณะทำงานจากโรงเรียน สปอ.และ สปจ.ในการปฏิบัติงาน

3) ส่งเสริมสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ข่าวความเคลื่อนไหวในการทำงาน

4) ส่งเสริมสนับสนุน โดยการเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานร่วมกัน และเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ผลการปฏิบัติงานที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

ครูเครือข่าย มีความรู้ความเข้าใจยอมรับและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มองเห็นความสำคัญตลอดถึงความจำเป็นในการปฏิรูปการเรียนรู้ตลอดแนว สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้การปฏิบัติจริงเพื่อร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

ผู้บริหารและศึกษานิเทศทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ อย่างดียิ่ง ยอมรับและศรัทธาในครูต้นแบบตลอดถึงภารกิจ เข้าใจเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาด้วยการสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมพัฒนา และร่วมกันสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตาม กระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ เก่ง ดี มีสุข โดยให้ความสำคัญกับ ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเต็มตามศักยภาพ

ผู้เกี่ยวข้อง ทุกคน ทุกฝ่าย ทุกระดับ มีความสนใจที่จะร่วมปฏิรูปการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพราะทุกคนถือว่าภารกิจอันยิ่งใหญ่คือ ภารกิจที่ทุกคนควรให้ความสำคัญและร่วมมือ

ในการพัฒนาครูเครือข่ายตามภารกิจกัลยาณมิตรนิเทศก์ ได้ ประชุมพบปะ สร้างความสัมพันธ์ เกิดความรักสามัคคีและความร่วมมือ ในหมู่คณะ จุดประกายความคิด มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์/ปรับปรุงพัฒนา เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ตอบปัญหาหาความต้องการ ร่วมศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุง พัฒนาตนเอง คิดสร้าง/สาธิต/สังเกต/รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง

ด้วยกระบวนการและวิธีดำเนินการอยู่ร่วมกับผู้อื่นแบบกัลยาณมิตร

ทำให้รู้จักอดออมถนอมน้ำใจ ยอมรับและให้ความสำคัญกับทุกคนด้วย เจตนาบริสุทธิ์ ทำให้เพื่อนครูทุกคนในโรงเรียน และด้วยวิสัยของการอยู่ร่วมกันฉันท์มิตรทำให้ทุกคนมองเห็นและให้ความสำคัญ นับเป็นตัวอย่างของความร่วมมือในเชิงสร้างสรรค์ที่น่าภาคภูมิใจที่สุด ประกอบกับบุคลากรของโรงเรียนทุกคนสนใจที่จะพัฒนาตนเอง โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” และ “งานจัดการศึกษาจะมีความก้าวหน้าและก่อประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่าย จะประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้ผู้ที่ให้ความสำคัญและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง คือกลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาไทย ในท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ สถาบันศาสนาได้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมนำไปสู่ชีวิตจริง เพื่อร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ไม่รู้จบสิ้น ยังผลให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ผลกระทบจากการปฏิบัติงานกัลยาณมิตรนิเทศก์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้เรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น สามารถร่วมสังคมแห่งการเรียนรู้กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้น ทั้งนี้มาจากพฤติกรรมการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม
2. ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ เห็นความจำเป็นและความสำคัญในการขยายเครือข่ายจึงให้การสนับสนุน/ส่งเสริมในการปฏิบัติงานและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง
3. เพื่อนครูในและนอกสังกัด เห็นความจำเป็นและความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ยอมรับและศรัทธาที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จาก 13 โรงเรียนที่สนับสนุนครูเครือข่ายปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาตนเองและผู้เรียน

จากครูต้นแบบ ขยายสู่เพื่อนครูเครือข่าย อย่างไม่หยุดยั้ง

การปฏิบัติหน้าที่ครูต้นแบบ

เป็นภารกิจที่ภาคภูมิใจที่สุด จากเดิมที่เคยพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ทำให้ต้องพัฒนาตนเองมากขึ้น ได้เข้ารับการอบรม ร่วมประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน และที่สำคัญก็คือการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากหนังสือ หรือเอกสารต่างๆ ซึ่งหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้การสนับสนุน ทำให้ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาตนเอง เพื่อนครูในโรงเรียน ครูเครือข่าย และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

การพัฒนาเพื่อนครู ครูเครือข่าย และผู้ร่วมเรียนรู้

จัดตั้งชมรมร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ โดยให้บริการและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงแบบมีส่วนร่วมกับสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย คณะครู นักการ นักเรียนทุกคน ผู้เรียนจากนอกสังกัด

ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนชาวบ้าน ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด ต่างจังหวัดและต่างประเทศ (ซึ่งเป็นสมาชิกเครือข่ายด้านวัฒนธรรมไทย/พื่นบ้านจากวิทยาลัยพยาบาล ประเทศมาเลเซีย และเยาวชนสตรี สมาชิกจากนอร์เวย์ ผู้ให้ความสนใจ การแสดงพื่นบ้านภาคใต้ มโนห์รา ชาติรี ร่องเงืง ดนตรีไทยและ นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ได้ติดต่อประสานการเรียนรู้ด้วยการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์จากจดหมาย ข่าวสาร ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประจำชาติและพื่นบ้าน

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**, กรุงเทพฯ : 2541.
- **ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดียสแควร์, 2540.
- **ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ ศิลปะ ดนตรี และกีฬา**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดียสแควร์, 2540.
- พนม พงศ์ไพบูลย์. **บทบาทใหม่ของโรงเรียนตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. ในวารสารวิชาการ กรมวิชาการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 10 ตุลาคม 2542.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ประยุตโต) และคณะ. **ปฏิรูปการศึกษาการสร้างสรรค์ภูมิปัญญา**. กรุงเทพฯ : บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2539.
- รุ่ง แก้วแดง. **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2540. วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. **การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. โครงการประกันคุณภาพทางการศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2540.
- สุมณฑา พรหมบุญและคณะ. **เทคนิคการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดและการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง** โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540.
- สุนน อมรวีวัฒน์. **ทำไมต้องปฏิรูปการเรียนรู้ด้วย 5 แนวคิดหลัก**. ในวารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีที่ 26 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม - ตุลาคม 2540.

แนะนำ
ครุภัณฑ์แบบ

แนะนำ ครูต้นแบบ ปี 2542

ชื่อ / นามสกุล นางสาววิลาสินี วิเชียรรัตน์

ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7

สถานที่ทำงาน/สังกัด

ชื่อสถานที่ โรงเรียนบ้านควนโพธิ์

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ

เลขที่ 150/2 หมู่ที่ 3

ถนน ถนนนายหม่อม-ตันปรัง

อำเภอ ย่านตาขาว ตำบลย่านตาขาว

จังหวัด ตรัง รหัสไปรษณีย์ 92140

ที่อยู่

บ้านเลขที่ 156/1 หมู่ที่ 1

ซอย เฉลิมพระเกียรติ ถนนตรัง-ปะเหลียน

อำเภอ ย่านตาขาว ตำบลย่านตาขาว

จังหวัด ตรัง รหัสไปรษณีย์ 92140

โทรศัพท์ที่บ้าน 0-7524-0173

คณะผู้ดำเนินการ**ที่ปรึกษา**

ดร.รุ่ง แก้วแดง
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
นางสาวมยุรี จารุปาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

นักวิจัย

นางสาววิลาสินี วิเชียรรัตน์ ครูต้นแบบ ปี 2542
วิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ และงานส่งเสริมอนุรักษ์
เอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่น ระดับ ประถมศึกษา

ผู้พิจารณารายงาน

รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธจิตต์

ผู้ดำเนินการโครงการ

นางสาวกัทธิดา พันธุมเสน
นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ
นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ
นางสาวชนิดา อาคมวัฒน์

บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียง และจัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางฟ้าม่วย เรืองเลิศบุญ

ผู้ประสาน

นายสมยศ พันธุ์โอพารกุล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู (กรค.)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)
สำนักนายกรัฐมนตรี

“ดรทุกคนสำคัญที่สุด
เสาะแสวงหาแนวทาง
สิ่งยึดถือคือคุณธรรม
นำสังคมให้มีคุณภาพ

ไม่หยุดการพัฒนา
ไม่ละวางความร่วมมือ
นำผู้เรียนให้สุขสม
นำชาติให้ยั่งยืน”

วิลาสินี วิเชียรรัตน์

